

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ

Науково-дослідний центр

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника Військового інституту
з навчальної роботи

полковник О.А. ПРОХОРОВ

"23" жовтня 2017 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СФЕРІ ВОЄННОЇ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
для здобувачів освітньо-наукового рівня
Доктор філософії**

Для всіх спеціальностей, ліцензованих у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка для третього (освітньо-наукового) рівня

вид дисципліни

вибіркова

Форма навчання	денна / заочна
Навчальний рік	2017/2018
Період навчання	2 курс
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: **ПАМПУХА Ігор Володимирович**, кандидат технічних наук, доцент,
начальник науково-дослідного центру Військового інституту Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

Пролонговано: на 2018/2019 н.р. (підпис) (О.А. Прохоров) 16.10.2018

на 2019/2020 н.р. (підпис) (О. Прохоров) 28.10.2019

на 20__/20__ н.р. () . 20

на 20__/20__ н.р. () . 20

(підпис) (ПІБ) (дата)

Розробник(и): **ПАМПУХА Ігор Володимирович**, кандидат технічних наук, доцент,
начальник науково-дослідного центру Військового інституту.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник науково-дослідного центру
Військового інституту

підполковник

Протокол № 8 від 03.10.2017

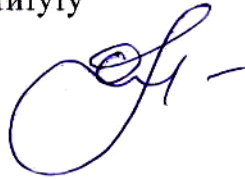
 І.В. ПАМПУХА

Схвалено Методичною радою Військового інституту

Протокол № 8 від 23.10.2017

Голова Методичної ради Військового інституту

к.пед.н., доцент, полковник

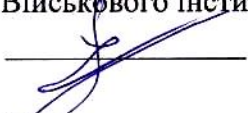

О.А. ПРОХОРОВ

Розробник(и): ПАМПУХА Ігор Володимирович, кандидат технічних наук, доцент,
начальник науково-дослідного центру Військового інституту.

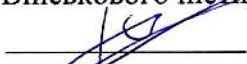
Пролонговано на 20 18 / 20 19 н. р.
Протокол № 4 від "31" 08 20 18 р.

Начальник науково-дослідного центру
Військового інституту

 / I. V. Pampluha /

Пролонговано на 20 19 / 20 20 н. р.
Протокол № 8 від "14" 09 20 19 р.

Начальник науково-дослідного центру
Військового інституту

 / I. V. Pampluha /

Пролонговано на 20 ___ / 20 ___ н. р.
Протокол № ___ від "___" _____ 20___ р.

Начальник науково-дослідного центру
Військового інституту

_____ / _____ /

Пролонговано Методичною радою Військового інституту 20 18 / 20 19 н. р.

Протокол № 2 від "16" 10 20 18 р.

Голова Методичної ради Військового інституту

 / O. A. Trokhov /

Пролонговано Методичною радою Військового інституту 20 19 / 20 20 н. р.

Протокол № 2 від "28" 10 20 19 р.

Голова Методичної ради Військового інституту

 / O. A. Trokhov /

Пролонговано Методичною радою Військового інституту 20 ___ / 20 ___ н. р.

Протокол № ___ від "___" _____ 20___ р.

Голова Методичної ради Військового інституту

_____ / _____ /

1. Мета дисципліни: надання знань щодо сучасних поглядів з теоретичних основ інноваційних процесів у сфері воєнної безпеки держави, сучасних тенденцій розвитку інформаційних технологій, техніки та озброєння на нових фізичних принципах, формування вмінь та прищеплення первинних практичних навичок з виявлення та аналізу світових тенденцій інноваційної діяльності у сфері воєнної та інформаційної безпеки, а також понять і загальних концепцій щодо проведення стабілізаційних операцій.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

Знати: методи проведення досліджень, основи інформатики сучасних ІТС, основи системного аналізу, основи мережевих технологій, методи та методики проведення обчислювальних експериментів методі зіставлення результатів експериментальних даних.

Вміти: проводити інформаційний пошук міжнародної інформації та моніторинг політичних подій за заданими напрямками; застосовувати прогнозування та моделювання при аналізі міжнародної інформації, основні методи аналізу факторів та їх впливу на цільові функції, з урахуванням широкого спектру факторів внутрішньополітичної та зовнішньополітичної взаємодії; збирати, обробляти та аналізувати інформацію, готувати інформаційні та інформаційно-аналітичні документи, готувати матеріали та формувати аргументацію для інформаційно-психологічного впливу на війська та населення зарубіжних країн на тактичному і оперативно-тактичному рівнях.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна "Інформаційні технології в сфері воєнної та інформаційної безпеки" належить до переліку вибіркових дисциплін аспіранта/ад'юнкта. Вивчення дисципліни дозволяє зрозуміти методи та способи застосування інноваційних інформаційних технологій в оборонній сфері, при веденні війн і стабілізаційних операцій, зрозуміти сутність інформаційно-аналітичного забезпечення військ та інноваційних технологій в управлінні військами. Велика увага приділяється дослідженню особливостей гібридної війни проти України та ефективних нововведень у ведення бойових та спеціальних дій з точки зору інформаційних технологій. Розглядаються питання трансформації оборонного сектору України та модернізації ЗС України, а також сучасні технології оборонного планування. Розглядається вплив інноваційних технологій у розвиток інформаційних систем та комунікацій. Досліджуються сучасні тенденції розвитку телебачення, систем телекомунікацій та їх використання засобами масової інформації, соціальні мережі та блогосфера як засоби масової комунікації, основні методи маніпулювання масовою свідомістю та соціального контролю за допомогою ЗМІ.

4. Завдання (навчальні цілі) дисципліни полягає у формуванні у аспірантів/ад'юнктів складових *інтегральної компетентності*: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики; *загальних і фахових компетентностей*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1); набути навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-2); вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми в галузі інформаційних технологій (ЗК-9); здатність розуміти предметну область (в межах професійної діяльності) і базові принципи інформаційних технологій, застосовувати і розвивати практичні навички та вміння (ФК-1); здатність застосовувати і розвивати фундаментальні і міждисциплінарні знання, включаючи математичні і наукові принципи, чисельні методи, засоби та нотації для успішного розв'язання проблем (ФК-7).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1, знати; 2, вміти; 3, комунікація; 4, автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	аспірант/ад'юнкт повинен знати:			до 45 %
1.1	сутність, класифікація та етапи розвитку інновацій	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	5
1.2	основні поняття інноваційних технологій, їх види, процес впровадження, вплив на економіку, соціум та міжнародні відносини	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	5
1.3	характеристики війн сьомого покоління: якісні ознаки, технологічні передумови, цілі та об'єкти ураження та види забезпечення. Особливості проведення стабілізаційної (антитерористичної) операції в Україні	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	6
1.4	інформаційно-аналітичне забезпечення військ. Інноваційні технології в управлінні військами, РЕБ, зв'язку, телекомунікації та розвідці. Штучний інтелект в системах бойового призначення	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	6
1.5	можливості впливу Інтернету та інноваційних інформаційних технологій на трансформацію засобів масової інформації та комунікації	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	6
1.6	сучасні тенденції розвитку телебачення, систем телекомунікацій та їх використання засобами масової інформації	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	6
1.7	сучасні технології зв'язків з громадськістю та роль в них засобів масової комунікації	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	5
1.8	основні методи маніпулювання масовою свідомістю та соціального контролю за допомогою ЗМІ	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	6
2	аспірант/ад'юнкт повинен вміти:			до 45 %
2.1	робити порівняльний аналіз інформаційних матеріалів вітчизняних та зарубіжних Інтернет-ЗМІ про події в Україні та навколо неї	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	9
2.2	аналізувати використання популярних соціальних мереж як засіб масової комунікації, в інформаційно-психологічній боротьбі	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	9

2.3	аналізувати популярні блоги та пабліки соцмереж як засоби масової комунікації та інформаційно-психологічного протиборства	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	9
2.4	проводити контент-аналіз інформаційних матеріалів з воєнно-політичної та військової проблематики телеканалів, радіостанцій, відомчих телерадіостудій з урахуванням досвіду антитерористичної операції	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	9
2.5	проводити контент аналіз матеріалів з воєнно-політичної та військової проблематики у соціальних мережах та у блогосфері. З урахуванням досвіду антитерористичної операції	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	9
3	Комунікація			до 5 %
3.1	здатність грамотно будувати комунікацію, виходячи з мети і ситуації спілкування	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	3
3.2	здатність бути відповідальним за внесок в роботу команди при вирішенні проблеми	лекційні заняття з використанням роботи у підгрупах	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	2
4	Автономність та відповідальність			до 5 %
4.1	самостійність у навчанні та/або професійній діяльності	лекційні заняття, заняття з використанням математичних пакетів, самостійна робота	усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	4.1
	Програмні результати навчання (назва)															
РН. 1. Аналізувати сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань	+	+					+		+	+				+	+	+
РН. 15. Розуміти сутність інформації, проводити критичну оцінку кількості і змісту інформації (РН-15)..			+	+	+	+		+			+	+	+			

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання аспірантів/ад'юнктів: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами практичних занять і за результатами виконання самостійних завдань. Вклад результатів навчання у підсумкову оцінку, за умови їх опанування на належному рівні і успішної здачі всіх лабораторних робіт наступний:

- результати навчання 1.1 – 1.9 [знання] до 45 %;
- результат навчання 2.1 – 2.3 [вміння] – до 45%;
- результат навчання 3.1 [комунікація] – до 5%;
- результат навчання 4.1 [автономність та відповідальність] – до 5%;

Форми оцінювання аспірантів/ад'юнктів:

- **семестрове оцінювання:** контроль здійснюється за таким принципом. Навчальний семестр має один змістовний модуль. Після завершення теми №6 та №8 проводяться практичні заняття. Обов'язковим для допуску до іспиту є 2 виступи з доповідями на практичних заняттях.
- **підсумкове оцінювання (у формі іспиту):** форма іспиту – письмово-усна. Екзаменаційний білет складається із 2 питань, питання оцінюються по 20 балів. Всього за іспит можна отримати від 0 до 40 балів. Умовою досягнення позитивної оцінки за дисципліну є отримання не менш ніж 60 балів, оцінка за іспит не може бути меншою **24 балів**.
- **умови допуску до підсумкового іспиту:** умовою допуску до іспиту є отримання аспірантом/ад'юнктом сумарно не менше, ніж *критично-розрахунковий мінімум 36 балів* за семестр. Аспіранти/ад'юнкти, які протягом семестру сумарно набрали меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум **36 балів**, для одержання допуску до іспиту обов'язково повинні написати додаткову контрольну роботу.

У випадку відсутності аспіранта/ад'юнкта з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до „Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті”

7.2. Організація оцінювання;

Оцінювання за формами контролю:

	ЗМ	
	<i>Min. – балів</i>	<i>Max. – балів</i>
Виступ на семінарі 1	12	20
Виступ на семінарі 2	15	25
Виконання аспірантами/ад'юнктами самостійних робіт	9	15

Орієнтований графік оцінювання:

	<i>Орієнтовний період для здійснення відповідної форми оцінювання</i>
Виступ на семінарі 1	травень
Виступ на семінарі 2	травень
Виконання аспірантами/ад'юнктами самостійних робіт	березень - червень
Добір балів/додаткова контрольна робота та/або до складання домашніх завдань	червень
Іспит	червень

Розрахунок балів, які аспірант/ад'юнкт отримує при успішній здачі заліку:

	Змістовий модуль	Іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>36</i>	<i>24</i>	<i>60</i>
Максимум	60	40	100

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка (за національною шкалою) / National grade	Рівень досягнень, % / Marks, %
Відмінно / Excellent	90-100%
Добре / Good	75-89%
Задовільно / Satisfactory	60-74%
Незадовільно / Fail	0-59%

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	У тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Інновації, інноваційний процес та інноваційна діяльність.	2		8
2	Інноваційні технології як рушійна сила науково-технічної революції	2		11
3	Інноваційні технології у військовій справі	2		11
4	Застосування інноваційних інформаційних технологій в оборонній сфері, при веденні війн і стабілізаційних операцій	2		11
5	Інтернет та Інтернет-ЗМІ, соціальні мережі та блогосфера	2		11
6	Інноваційні технології та їх вплив на розвиток телебачення, радіо та телекомунікації	2	2	22
7	Соціальні технології та ЗМІ. Соціологічні дослідницькі заходи та журналістика.	2		11
8	Маніпулятивні технології ЗМІ та маніпулювання ними	2	2	11
ЗАГАЛОМ		18	4	96

Загальний обсяг **120** год., в тому числі:

Лекцій – **18**- год.

Практичні заняття – **4** год.

Консультації – **2** год.

Самостійна робота - **96** год.

9. Рекомендовані джерела:

Базова:

1. Слипченко В.И. Война будущего. - М.: Московский общественный научный фонд; 000 "Издательский центр научных и учебных программ", 1999. – 292 с. – (Серия: "Научные доклады", выпуск 88.)
2. Антонюк Л.Л., Поручник А.М. Савчук В.С. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: Монографія. – К.: КНЕУ, 2003. – 394 с.

Допоміжна:

1. Конституція України. – К. Юніком. 1996.
2. Закон України "Про нову редакцію Стратегії національної безпеки України" (8 червня 2012 року, № 389/2012).
3. Про нову редакцію Воєнної доктрини України (8 червня 2012 року, № 390/2012)
4. Стратегічне управління військово-технічним співробітництвом в інтересах забезпечення воєнної безпеки України: Монографія. Бегма В.М., Загорка О.М., Косевцов В.О., Шемаєв В.М. / Під заг. Ред. Руснака І.С. – К.: ПІНБ, НАОУ, 2005. – 228 с.
5. Слипченко В.И. Войны шестого поколения. Оружие и военное искусство будущего. – М.: ВЕЧЕ. – 2002. – 382 с.
6. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: Підручник. / В.Г. Радецький, О.П. Дузь-Крядченко, В.М. Воробйов та ін. – К.: НУОУ, 2010. – 592 с.
7. Національна безпека України, 1994-1996 рр.: Наук. доп. НІСД / Редкол.: О.Ф.Белов (голова) та ін. -К.: НІСД, 1997.
8. Лисичкин В.А. , Шелепин Л.А. Третья мировая информационно-психологическая война – М.: ИСПИ АСН, 2000.
9. Інформаційна боротьба: теоретичні та воєнно-прикладні аспекти: Навчальний посібник (за ред. Толубко В.Б.). – К.:МОУ НАОУ, 2004. – 218 с.
10. Толубко В.Б. Інформаційна боротьба (концептуальні, теоретичні, технологічні аспекти).–К.: МОУ НАОУ, 2004.– 320 с.
11. Толубко В.Б., Рось А.О., Замаруєва І.В. Інформатизація управлінської діяльності як чинник інформаційної безпеки держави: Монографія. – К.: НАОУ, 2004.
12. Абдурахманов М.И., Баришполец В.А., Манилов В.Л. Военная безопасность России. Словарь-справочник. Под общей редакцией Манилова В.Л. – М.: "Пробел", 2000. – 389 с.
13. Слипченко В.И. Войны шестого поколения. Оружие и военное искусство будущего. – М.: ВЕЧЕ. – 2002. – 382 с.
14. Абдурахманов М.И., Баришполец В.А., Манилов В.Л. Военная безопасность России. Словарь-справочник. Под общей редакцией Манилова В.Л. – М.: "Пробел", 2000. – 389 с.
15. Интернет ресурси.